LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-11-25 Nr. G-12488

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA
Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei Nr.

DĖL VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, įgyvendindama Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157, 505–507 punktus, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektą ir su juo susijusius įstatymų projektus:

1.1. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.3. Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 6, 42, 43, 45, 65 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.4. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.5. Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.6. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 37 ir 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 37^1 straipsniu įstatymo projektą;

1.7. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 39 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40^1 straipsniu įstatymo projektą;

1.8. Lietuvos Respublikos valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo Nr. XIV-2013 priedo pakeitimo įstatymo projektą;

1.9. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.10. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 8, 32 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.11. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

1.13. Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą;

1.14. Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 141 straipsnio pakeitimo statuto projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai parengti siekiant įgyvendinti Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 (toliau – Vyriausybės programa), 505–507 punktuose nustatytus siekius stiprinti viešajame sektoriuje dirbančių asmenų kompetencijas, peržiūrėti įvykdytą valstybės tarnybos reformą ir grąžinti esminius karjeros sistemos bruožus valstybės tarnybos sistemai, tobulinti vadovaujamas pareigas einančių valstybės tarnautojų veiklos kontrolės ir atsakomybės už tinkamą pareigų vykdymą sistemą, darbo apmokėjimą, motyvavimą, plėsti karjeros galimybes, valstybės ir savivaldybių įstaigose ugdyti organizacinę kultūrą.

Įstatymų projektais siekiama šių tikslų:

1. Stiprinti karjeros valstybės tarnybos sistemos modelio elementus.

2. Tobulinti valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistemą.

3. Išlaikyti darbo jėgą valstybės tarnyboje.

4. Patikslinti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) įgyvendinimą prižiūrinčios Vyriausybės įgaliotos įstaigos funkcijas.

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų įsigaliojimo datą siūloma nustatyti 2027 m. liepos 1 d., išskyrus valstybės tarnautojų minimalių pareiginės algos koeficientų padidinimą, kuris įsigaliotų 2027 m. sausio 1 d.

I. Sprendžiamos problemos	– Valstybės tarnyboje nėra aiškios takoskyros tarp valstybės tarnybos ir darbo teisinių santykių, galiojanti valstybės tarnautojo sąvoka neaiški ir įstaigų skirtingai aiškinama. – VTĮ nenustatytos valstybės tarnautojų pareigos ir neišsamiai reglamentuotos jų socialinės garantijos. – Senstant visuomenei ir valstybės tarnybai, trūksta priemonių patyrusiems valstybės tarnautojams išlaikyti ir grąžinti juos į valstybės tarnybą. – Darbo apmokėjimo sistemos trūkumai – nepakankamai motyvuojantis priedas už tarnybos stažą, ribotos įstaigų vadovų galimybės didinti valstybės tarnautojų darbo užmokestį, minimalūs pareiginės algos koeficientai atsilieka nuo minimaliosios mėnesinės algos augimo. – Centralizuota konkursų į karjeros valstybės tarnautojų pareigas organizavimo sistema nesudaro sąlygų įstaigoms lanksčiai valdyti žmogiškuosius išteklius. – Per menka VTĮ įgyvendinimo kontrolė.
II. Siūlomos priemonės	– Patikslinti valstybės tarnautojo sąvoką, VTĮ grąžinti valstybės tarnautojų teisių ir pareigų institutą ir valstybės tarnautojų socialines garantijas. – Amžiaus cenzą susieti su senatvės pensijos amžiumi ir sudaryti galimybę pratęsti valstybės tarnybos laiką, nustatyti galimybę per 5 metus nuo atleidimo atkurti valstybės tarnautojo statusą; diplomatus, žvalgybos pareigūnus, profesinės karo tarnybos karius, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Vadovybės apsaugos tarnybos ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnus ne tik laikinai, bet ir nuolat perkelti į karjeros valstybės tarnautojų pareigas. – Grąžinti iki 30 procentų siekiantį priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, suteikti įstaigų vadovams daugiau teisių didinti valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientus, nuo 2027 m. sausio 1 d. padidinti VTĮ 1 priede nustatytus minimalius pareiginės algos koeficientus dėl minimalios mėnesinės algos didėjimo.

	– Nustatyti, kad konkursus į karjeros valstybės tarnautojų pareigas organizuoja pačios įstaigos, o Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja konkursus į įstaigų vadovų pareigas. – Grąžinti apeliacines tarnybinės veiklos vertinimo komisijas. – Patikslinti VTĮ įgyvendinimą prižiūrinčios Vyriausybės įgaliotos įstaigos funkcijas.
III. Priemonių kaštai	– Papildomų lėšų poreikis, susijęs su priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą padidinimu nuo 20 iki 30 procentų, sudaro 5 mln. eurų per metus. Papildomų lėšų poreikis, susijęs su pinigine kompensacija už kasmetinių atostogų dalį, viršijančią 22 darbo dienas (27 darbo dienas), sudaro iki 19,2 mln. eurų (darant prielaidą, kad kompensacija numatyta aukštesnėse nei įstaigos kolektyvinėse sutartyse ir visi šią teisę turintys valstybės tarnautojai jos prašys). – Nuo 2027 m. sausio 1 d. didinant valstybės tarnautojų minimalius pareiginės algos koeficientus, 2027–2029 metais reikės apie 773 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų per metus. Nuo 2027 m. liepos 1 d. didinamiems aukščiausių pareigybių grupių minimaliems pareiginės algos koeficientams papildomų lėšų nereikės – padidinimas bus finansuojamas iš institucijoms ir įstaigoms skirtų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų. – Savivaldybių biudžetų lėšų prireiks savivaldybių merų ir savivaldybių tarybų narių pareiginėms algoms (atlyginimams) padidinti.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Įstatymų projektus tikimasi valstybės tarnybos efektyvumo padidėjimo. Įstatymų projektų priėmimas prisidės prie valstybės tarnybos patrauklumo, profesionalumo ir lankstumo padidinimo.

Įstatymų projektai neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Įstatymų projektai nėra notifikuoti Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Įstatymų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymų projektuose apibrėžiamos naujos sąvokos įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai patikslinti atsižvelgus į gautas pastabas ir pasiūlymus, 2026 m. lapkričio 10 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytas pastabas, taip pat į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo grupės pastabas.

Dėl Įstatymų projektų 2026 m. lapkričio 17 d. vyko pasitarimas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo grupės atstovais, 2026 m. lapkričio 19 d. – su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Viešojo valdymo agentūros atstovais.

2026 m. lapkričio 24 d. Įstatymų projektai pakartotinai svarstyti tarpinstituciniame pasitarime. Įstatymų projektai patikslinti atsižvelgus į šio pasitarimo metu išsakytas pastabas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. lapkričio 24 d. išvadoje pateiktas pastabas, taip pat į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pastabas ir pasiūlymus.

Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, ir neatsižvelgimo motyvai nurodyti pridedamoje derinimo pažymoje.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnybos politikos grupės (vadovas Audrius Kasinskas, tel. (0 5) 271 8982, el. p. audrius.kasinskas@vrm.lt) vyriausiasis patarėjas Adrianas Mečkovskis.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 150 lapų.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Aiškinamasis raštas, 37 lapai.
4. Derinimo pažyma, 69 lapai.

Vidaus reikalų ministras Martynas Katelynas

Adrianas Mečkovskis, tel. (0 5) 271 7198, el. p. adrianas.meckovskis@vrm.lt